

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/411/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202663
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214202663.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a členiek senátu JUDr. Evy Barcajovej a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o určení, že žalovaný je zodpovedný za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom a o náhradu škody 4.889,24 eura a nemajetkovej ujmy 977,85 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 6C/165/2014-60 zo dňa 03. februára 2015 a uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 6C/165/2014 zo dňa 27. apríla 2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa	potvrďuje.
Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa	potvrďuje.
Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania	nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že žalovaný je zodpovedný za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „exekučný súd“), pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote, a rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť náhradu škody 4.889,24 eura a nemajetkovej ujmy 977,85 eura s príslušenstvom. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že z pripojeného exekučného spisu exekučného súdu sp. zn. 12Er/680/2010 zistil, že dňa 15.07.2010 bola doručená exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a exekučný súd uznesením zo dňa 14.01.2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Žalobca nepredložil žiadne rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by boli konštatované prieťahy v exekučnom konaní ani sťažnosť na prieťahy, ktorá by bola posúdená ako dôvodná. Súd prvého stupňa tak nemal preukázané, že exekučný súd nesprávne úradne postupoval. Absentuje teda prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup. Všetky podmienky zodpovednosti za škodu musia byť splnené súčasne, preto ďalšie podmienky súd prvého stupňa neskúmal. Žalobca nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy. Žalovaný vzniesol námietku premlčania, pričom podľa súdu prvého stupňa sa premlčanie skúma len u existujúceho nároku, čo v danom prípade nebolo dané. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 pís. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, 5, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), § 41 ods. 2 písm. c), d), 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a

doplnení ďalších zákonov (v ďalšom texte „Exekučný poriadok“). O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 a § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Úspešný žalovaný si trovy konania nevyčísľil a zo spisu žiadne trovy nevyplývajú.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa žalobcu sa účastníkovi konania postupom súdu odhala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobca uviedol, že prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký dopad môže mať na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril, samostatný odvolací návrh nepodal.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20 eur.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil. Odvolanie odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie neobsahuje riadne odôvodnenie, žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Súdny poplatok vo výške 20 eur mu bol vyrubený za podané odvolanie. Súd však uviedol, že súdny poplatok bol vyrubený v zmysle položky č. 7a sadzobníka. Podľa položky 7a sadzobníka sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobený nezákonným úradným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehajú len žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 sadzobníka. Žalobca však podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe ZoSP nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobené nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Použitie analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku je vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy vylúčené. Navyše podľa ustanovenia § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo za účinnosti zákona č. 286/2012 a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d) ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolania podal včas účastník konania (§ 201, § 204 O.s.p.), proti rozhodnutiam, proti ktorým je opravný prostriedok prípustný (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa sú vecne správne. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

O napadnutom rozsudku odvolací súd vo veci rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejedná sa o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku poukazuje na nasledovné skutočnosti:

Predmetom konania na súde prvého stupňa bolo rozhodovanie o nároku žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v rozhodnutí o žiadosti exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej 15 - dňovej lehoty. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý žalobu v celom rozsahu zamietol.

Žalobca sa svojou žalobou domáhal z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu náhrady škody vo výške 4.889,24 eura. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. Nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, žalobca vzhľadom na nesprávny úradný postup exekučného súdu. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch - vo výške 977,85 eura, t.j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá.

Z obsahu spisu exekučného súdu sp. zn. 12Er/680/2010, odvolací súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená exekučnému súdu dňa 15.07.2010. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave. Exekučný súd uznesením č. k. 12Er/680/2010 - 25 zo dňa 14.01.2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, nakoľko dojednanie rozhodcovskej doložky uvedené vo Všeobecných obchodných podmienkach, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul bolo v rozpore s dobrými mravmi, s ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a smernice Rady č. 93/13/EHS.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vo veci správne aplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z..

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a), zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone

verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Ústavným základom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladom. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti) ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonodarcu lehotu neurčil. Nie je preto možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15-tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Odvolací súd dáva za pravdu žalovanému v tom, že nesprávny úradný postup nie je možné vzhľadať ani v existencii preťahov v konaní exekučného súdu. Žalobca nepreukázal, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované preťahy, pričom

všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je.

Ako odvolací súd vyššie konštatoval, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobca domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

Odvolacie námietky žalobcu sú nedôvodné. Žalobca nešpecifikoval, akým postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosťou konať pred súdom treba rozumieť taký závadný (zákonu sa priečiaci) procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Z obsahu spisu v preskúmvanej veci odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že súd prvého stupňa odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Nedôvodná je námietka, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty - tento názor sa v odôvodnení rozhodnutia nenachádza. Poukázanie na skutočnosť, že súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy je tiež bezdôvodné. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že vzhľadom k ustálenému skutkovému stavu, keď súd prvého stupňa zistil absenciu jednej z podmienok priznania nároku na náhradu škody, bolo vykonanie ďalšieho dokazovania nedôvodné, na rozhodnutie by nemalo vplyv. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani polemizovanie súdu prvého stupňa o limitácii dĺžky súdnych konaní.

S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20 eur.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie.

Úprava súdnych poplatkov je obsiahnutá v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Výpočet poplatkových úkonov a bližšie podmienky ich platenia sú obsiahnuté v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona. Odvolacie konanie na základe odvolania žalobcu bolo začaté podaním jeho odvolania proti napadnutému rozsudku dňom 24.03.2015, na uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie je preto potrebné aplikovať zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania.

Podľa § 2 ods. 4 ZoSP v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) ZoSP poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania, ak je poplatníkom odvolateľ a poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 cit. zák.). Sadzba poplatku je pritom uvedená v sadzobníku buď percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1). Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2).

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 01.10.2012 (teda v čase začatia odvolacieho konania) zo žaloby na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

S poukazom na citované ustanovenia súd prvého stupňa v preskúmvanej veci postupoval správne, ak žalobcovi za podané odvolanie, doručené dňa 24.03.2015, uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur, keď poplatková povinnosť žalobcu za podané odvolanie sa neodvodzuje zo ZoSP v znení účinnom ku dňu podania žaloby na súd prvého stupňa, ale v znení účinnom ku dňu vzniku poplatkovej povinnosti t.j. kedy žalobca doručil odvolanie súdu, čím začalo odvolacie konanie. V preskúmvanom prípade sa tak stalo za účinnosti ZoSP v ktorom zákonom č. 286/2012 Z.z. bol s účinnosťou od 01.10.2012 doplnený sadzobník súdnych poplatkov o položku 7a, ktorá zakotvila poplatkovú povinnosť zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 20 eur a preto je potrebné aplikovať toto zákonné ustanovenie. Neobstoí preto námietka žalobcu, že súd prvého stupňa uložením povinnosti zaplatiť uvedený súdny poplatok určil tento súdny poplatok nad rámec zákona.

K odvolacej námietke žalobcu, podľa ktorej podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, len ktorá je podľa znenia položky 7a sadzobníka poplatkov predmetom spoplatnenia a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto odvolateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie, odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 1 ZoSP sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konania súdov, ak sa tieto vykonávajú na návrh účastníkov konania a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Pritom treba dôrazne rozlišovať úkony, ktoré sa spoplatňujú, od konaní súdov.

Konaním na návrh (resp. na základe žaloby) sa rozumie predovšetkým konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. Za konanie sa pre účely platenia súdnych poplatkov považuje nielen konanie pred súdom prvého stupňa, ale rovnako i odvolacie konanie a dovolacie konanie (§ 6 ods. 1 ZoSP). Citované ustanovenie § 6 ods. 2 pritom výslovne zakotvuje, že poplatok podľa rovnakej sadzby ako za návrh sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Poplatok za podanie návrhu je splatný jeho podaním (§ 8 ods. 1 ZoSP). Pod pojem návrh treba subsumovať aj odvolanie, ako návrh na odvolacie konanie. ZoSP síce pri vymedzení pojmov nie je dôsledný, avšak z celkovej konštrukcie úpravy súdnych poplatkov v sadzobníku tvoriacom prílohu ZoSP nemožno spochybníť to, že poplatková povinnosť stanovená položkou 7a sadzobníka sa vzťahuje na celé konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom odvolacie konanie je konanie o riadnom opravnom prostriedku. Podľa názoru odvolacieho súdu aj poznámka 3 uvedenú len k položke 1 v znení „Poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej“, je preto potrebné vykladať v kontexte s konštrukciou celého zákona včítane sadzobníka súdnych poplatkov (oddelené štyri časti) tak, že sa vzťahuje na celú prvú časť upravujúcu poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, teda aj k položke 7a, ktorou je určený súdny poplatok za občianske súdne konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že ak žalobca napadol predmetný rozsudok vo veci samej v zákonnej lehote odvolaním, súd prvého stupňa preskúmaným uznesením správne podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie a to v správnej výške 20 eur.

Odvolací súd s poukazom na uvedené dôvody napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako v celom rozsahu vecne správne, s použitím § 219 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný, v dôsledku čoho mu v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, neboli mu preto odvolacím súdom priznané.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.